

УДК 32

Мальований П. – ст. гр. РП – 31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ НАУКИ В ЕПОХУ ВІДРОДЖЕННЯ

Науковий керівник – доц. Сіра Н.С.

З настанням епохи Відродження, настала нова епоха – епоха краху феодальної системи і виникнення буржуазних суспільних відносин, котрі руйнували феодальну замкненість господарських стосунків, їхню обмеженість і вимагали простору для подальшого розвитку продуктивних сил.

Найголовніше у понятті «Відродження» означає не реставрацію старого, а пошук нового. Для мислення епохи Відродження основним було поставлено проблеми світу і Бога, з якими пов'язано все інше. Формуються такі погляди на співвідношення Бога і природи як пантеїзм (Бог = Природа) та деїзм (Бог виступає як творець світу, проте надалі в те що відбувається в світі не вмішується). В подальшому ці ідеї в повній мірі проявились в філософії Нового часу. Популярною в цей період була думка про незалежність людської пізнавальної діяльності від вищої духовної субстанції (Бога). Людина повірила в те, що може отримати відповіді на всі питання, які її цікавлять. Великого значення надавалось емпіричним дослідженням. До інформації отриманої на основі чуттєвого сприйняття почали ставитись з більшою увагою.

У філософії відроджується античний матеріалізм і стихійна діалектика; відбувається гостра критика схоластики, софістики, релігії; створюється нова картина світу на основі геліоцентризму – заперечення геоцентричної системи Птолемея. Корінний переворот в уявленнях про всесвіт, про рух планет, про Сонячну систему, здійснив видатний польський астроном Микола Коперник - творець геліоцентричного вчення («геліос» – грец. сонце), і цим наніс відчутний удар по теології і її догматам.

Для подальшого розвитку науки великого значення мають діалектичні ідеї, висловленні мислителями в епоху Відродження. Наприклад, одна з них твердить, що оскільки абсолютний максимум є всім, то він внаслідок своєї абсолютності є тотожний абсолютному мінімуму (М. Кузанський). Уявлення про єдність протилежностей, про знищення одного і виникнення іншого, про суперечливість природних явищ, було спробою Д.Бруно відродити стихійну діалектику античних філософів на основі геліоцентричного вчення.

Поряд з вивченням природи, природних явищ, в центр вивчення ставиться людина, особистість, її творчість, гідність, свобода. Філософською основою ренесансного мислення стає антропоцентричний неоплатонізм. Гуманістичний характер світогляду епохи Відродження проявляється в розумінні людини як «вільної істоти». На першому плані – світське життя, діяльність людини і досягнення нею щастя. Ідеологія гуманізму є найвищим досягненням філософської думки Ренесансу.

Людина епохи Ренесансу – це не просто творець, але й художник, живописець, музикант в естетичному розумінні. Прикладом універсального мислителя, науковця та митця, з чийм ім'ям асоціюється цей період був Леонардо да Вінчі.

Нова епоха – епоха Відродження вимагала нових підходів до з'ясування особливостей формування держави, котра приходила на зміну феодальному державному управлінню. Необхідно було визначити основні засади її розвитку і функціонування. Особливо цікавими в цій сфері були погляди Н. Макіавеллі та представників раннього соціалізму-утопізму Т. Мора та Т. Кампанелли.